

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA, 2011

OIDEACHAS REILIGIÚNACH – GNÁTHLEIBHÉAL

DÉ hAOINE, 24 MEITHEAMH – MAIDIN, 9.30 go dtí 11.30

Líon Iomlán na Marcanna: 320

Treoracha Ginearálta d'Iarrthóirí

CAITHFIDH IARRTHÓIRÍ IAD SEO A LEANAS A FHREAGAIRT:

- **DHÁ** CHEIST AS AONAD A hAON
- **DHÁ** CHEIST AS AONAD A DÓ
- CEIST AMHÁIN AS AONAD A TRÍ

BA CHÓIR DUIT TUAIRIM IS 30 NÓIMÉAD A CHAITHEAMH AG FREAGAIRT CEISTEANNA SAN AONAD SEO.
NÍ MÓR DUIT **DHÁ** CHEANN DE NA TRÍ CHEIST SEO A LEANAS A FHREAGAIRT.

(Tá 40 marc ag gabháil le gach ceist)

ROINN A CUARDACH BRÍ AGUS LUACHANNA

CEIST 1. CUARDACH BRÍ

Freagair a), b) agus c).

- a) Scrúdaigh conas a d'fhéadfadh eispéireas na fulaingthe tionchar a imirt ar na ceisteanna a d'fhéadfadh duine a chur faoi bhrí na beatha sa lá atá inniu ann. (10 marc)
- b) Tabhair míniú ar chúis **amháin** go mb'fhéidir nár ábhar spéise cuardach bhrí na beatha do dhuine sa lá atá inniu ann. (10 marc)
- c) Tabhair breac-chuntas ar conas a d'fhéadfadh smaoineamh **amháin** ó fhealsamh a bhfuil staidéar déanta agat air cabhrú le duine a bheadh ag cuardach brí na beatha sa lá atá inniu ann. (20 marc)

CEIST 2. MIOTAS AGUS CREIDEAMH

Freagair a) agus b).

- a) Déan próifil de conas is féidir an cuardach daonna do bhrí na beatha a fheiceáil i miotas ársa **amháin** a bhfuil staidéar déanta agat air. (20 marc)
- b) Déan cur síos ar shampla **amháin** de conas is féidir an t-ildiachas a fheiceáil i reiligiún domhanda. (20 marc)

CEIST 3. AN FHREAGAIRT DO CHUARDACH NA BRÍ

Freagair a) agus b).

D'úsáid daoine deasghnátha anallód chun a dtuiscint ar bhrí na beatha a léiriú.

- DEASGHNÁTH ADHLACTHA   ● DEASGHNÁTH ÍOBARTHA

- a) Déan cur síos ar an gcaoi ar chuir daoine ceann **amháin** de na deasghnátha atá liostaithe thuas i gcóir anallód. (20 marc)
- b) Tabhair breac-chuntas ar conas a léirigh ceann **amháin** de na deasghnátha atá liostaithe thuas smaoineamh faoi bhrí na beatha a chreid daoine anallód. (20 marc)

AONAD A DÓ

(160 marc)

BA CHÓIR DUIT TUAIRIM IS 60 NÓIMÉAD A CHAITHEAMH AG FREAGAIRT CEISTEANNA SAN AONAD SEO. NÍ MÓR DUIT **DHÁ** CHEANN DE NA TRÍ ROINN SEO A LEANAS A FHREAGAIRT.

(Tá 80 marc ag gabháil le gach roinn)

ROINN B AN CHRÍOSTAÍOCHT: A BUNÚS AGUS A CUR IN IÚL COMHAIMSEARHTHA

Freagair a), b) agus c).

- a) Tabhair míniú ar chúis **amháin** ar mheas na rialóirí Rómhánacha sa Phalaistín gur bhagairt é Íosa Nazórach. (20 marc)
- b) Déan comparáid idir an chaoi a ndeachaigh an riail Rómhánach sa Phalaistín i bhfeidhm ar na Díograiseoirí agus ar na Sadúcaigh in aimsir Chríost. (30 marc)
- c) Déan cur síos ar **dhá** shlí inar chruthaigh teagasc Íosa faoi Ríocht Dé coimhlint idir é féin agus na ceannairí reiligiúnacha sa Phalaistín. (30 marc)

ROINN C REILIGIÚIN DHOMHANDA

Freagair a), b) agus c).

- a) Déan cur síos ar dháileadh domhanda na mball sa lá atá inniu ann i gceann **amháin** de na reiligiúin dhomhanda seo a leanas:
◆ AN BÚDACHAS ◆ AN CHRÍOSTAÍOCHT ◆ AN HIONDÚCHAS ◆ AN tÍOSLAMACHAS ◆ AN GIÚDACHAS (20 marc)
- b) Roghnaigh ceann **amháin** de na reiligiúin dhomhanda as *Liosta A* agus ceann **amháin** de na reiligiúin dhomhanda as *Liosta B* thíos:
<i>Liosta A</i>	<i>Liosta B</i>
◆ AN CHRÍOSTAÍOCHT (sainaicme ar bith)	◆ AN BÚDACHAS
◆ AN GIÚDACHAS	◆ AN HIONDÚCHAS
	◆ AN tÍOSLAMACHAS
- Déan comparáid idir an fhís den slánú/den fhuascailt atá le fáil sna reiligiúin dhomhanda atá roghnaithe agat as *Liosta A* agus as *Liosta B*. (30 marc)
- c) Tabhair breac-chuntas ar conas a imríonn an tuiscint ar an slánú/ar an bhfuascailt tionchar ar iompraíocht na mball i gceann **amháin** de na reiligiúin dhomhanda seo a leanas:
◆ AN BÚDACHAS ◆ AN CHRÍOSTAÍOCHT ◆ AN HIONDÚCHAS ◆ AN tÍOSLAMACHAS ◆ AN GIÚDACHAS (30 marc)

ROINN D CINNEADH MORÁLTA A DHÉANAMH

Freagair a), b) agus c).

- a) Tabhair breac-chuntas ar cad a bhí i gceist le saincheist mhorálta a raibh daoine ag plé léi sa tsibhialtacht ársa Ghréagach *nó* sa tsibhialtacht ársa Eabhrach. (20 marc)
- b) ◆ AN BÚDACHAS ◆ AN HIONDÚCHAS ◆ AN tÍOSLAMACHAS ◆ AN GIÚDACHAS
Roghnaigh **dhá** cheann de na reiligiúin dhomhanda atá liostaithe thuas agus déan cur síos ar bhunphrionsabal sa teagasc morálta ag gach ceann den dá reiligiún. (30 marc)
- c) Déan scrúdú ar conas is féidir le teagasc morálta reiligiúin ról a imirt chun coinsias an duine a oiliúint. (30 marc)

AONAD A TRÍ

(80 marc)

BA CHÓIR DUIT TUAIRIM IS 30 NÓIMÉAD A CHAITHEAMH AG FREAGAIRT CEISTEANNA SAN AONAD SEO. NÍ MÓR DUIT CEANN AMHÁIN DE NA CEITHRE ROINN SEO A LEANAS A FHREAGAIRT.

(Tá 80 marc ag gabháil le gach roinn)

ROINN E REILIGIÚN AGUS INSCNE

Freagair a) agus b).

a) *Is é an dearcadh atá ag reiligiúin dhomhanda ná gur comhionann iad fir agus mná.*

Scrúdaigh an fhianaise atá leis an ráiteas seo i dtéacs naofa a bhfuil baint aige le ceann **amháin** de na mór-reiligiúin dhomhanda seo a leanas:

◆ AN BÚDACHAS ◆ AN CHRÍOSTAÍOCHT ◆ AN HIONDÚCHAS ◆ AN tÍOSLAMACHAS ◆ AN GIÚDACHAS
(40 marc)

b) Rinne mná a gcion dá dtraidisiúin reiligiúnacha i slite difriúla —

• BUNAITHEOIRÍ
ORD RIALTA

• SCRÍBHNEOIRÍ
REILIGIÚNACHA

• LEASAITHEOIRÍ
SÓISIALTA

• SMAOINTEOIRÍ
SPIORADÁLTA

Tabhair breac-chuntas ar an gcaoi inar chuidigh bean **amháin**, i gceann ar bith de na catagóirí thuas, le forbairt a pobail chreidimh.

(40 marc)

ROINN H AN BÍOBLA: LITRÍOCHT AGUS TÉACS NAOFA

Freagair a) agus b).

Foinse: www.library.arizona.edu

a) Tabhair míniú ar **dhá** chúis a gcuirtear síos ar an mBíobla mar théacs ‘clasaiceach’.

(40 marc)

b) *I gcur síos ar na Saim tráth dúradh gur dánta urnaí iad.* Scrúdaigh an fhianaise atá leis an ráiteas seo agus tagairt agat do Shalm **amháin** ón mBíobla a bhfuil staidéar déanta agat air.

(40 marc)

ROINN I REILIGIÚN: TAITHÍ NA hÉIREANN

Freagair a) agus b).

a) Tabhair breac-chuntas ar an tslí a raibh an creideamh agus an cleachtadh Críostaí spréite ar fud na hEorpa ag an am a tháinig Naomh Pádraig go hÉirinn.

(40 marc)

b) Tabhair breac-chuntas ar **dhá** shampla de conas a chuidigh an t-ionchultúrú le forbairt na Críostaíochta in Éirinn.

(40 marc)

Freagair a) agus b).

◆AN BÚDACHAS ◆AN CHRÍOSTAÍOCHT ◆AN HIONDÚCHAS ◆AN tÍOSLAMACHAS ◆AN GIÚDACHAS

- a) Tabhair breac-chuntas ar an gcaoi a dtuigtear an cruthú i gceann **amháin** de na mór-reiligiúin dhomhanda thuas. (40 marc)
- b) Déan scrúdú ar conas a d'fhéadfadh an tuiscint ar an gcruthú i gceann **amháin** de na mór-reiligiúin dhomhanda thuas tionchar a imirt ar dhearcadh a chuid ball ar shaincheist éiceolaíoch sa lá atá inniu ann. (40 marc)

Leathanach Bán

Leathanach Bán

Leathanach Bán